

Posudek oponenta magisterské diplomové práce

Bc. Julianna Babúsová: *Židovská identita a jej vývin v reflexii slovenskej literatúry*

Katedra stredo-evropských štúdií, 2018

Vedoucí práce: PhDr. Jana Pátková, Ph.D.

1. Formulace cílů a jejich naplnění

Autorka si za cíl své diplomové práce vytkla analýzu obrazu (resp. obrazů) židovské identity v dílech slovenské krásné literatury. Vychází přitom mj. z pojmů „diskurzivní identita“ (neustálá konfrontace s Jiným jakožto prvek zakládající vymezení naší vlastní identity), v návaznosti na což při konkrétních analýzách vychází zejména z teorií postkolonialismu (vede ji to k relevantním úvahám na téma jinakosti/vztahu k Jinému, role mocenských vztahů a způsobu, jakým se promítají do literatury, apod.). Autorka stručně načrtává i vývoj vztahu většinové slovenské společnosti k židovské menšině, což mj. svědčí o autorčině erudici a schopnosti zasadit zkoumanou otázku do širšího kontextu (mj. interdisciplinárního). Oceňuji, že do analýz zahrnuje jak autory židovského, tak nežidovského původu (autointerpretace, respektive heterointerpretace téhož jevu, viz s. 16). Autorka důsledně pracuje s diachronní perspektivou, což je další z prvků, který její přístup obohacuje a rozšiřuje. Je schopna sledovat zvolené téma v širší časové perspektivě, což jí umožňuje postihnout vývoj jednotlivých obrazů a formulovat zobecňující teze.

Na otázku, jaký je obraz Žida ve slovenské literatuře (a jakým způsobem se případně proměňuje), odpovídá autorka nejprve pomocí analýzy vývoje stereotypní představy Žida ve slovenské literatuře. Ve druhé kapitole se věnuje jak nejfrekventovanějším stereotypům (namnoze negativním, jak později vyvozuje), tak „kontratypickým tendencím“ (s. 40), které představují určitý protipól zmíněných negativních stereotypů. Všimá si i provenience vybraných obrazů (ty celoevropsky rozšířené vs. – dle autorky – specificky slovenské, viz „motiv odnárodnění“, jakkoli se tato autorčina úvaha jeví jako poněkud problematická či příliš zjednodušená).¹ Ve druhé polovině práce se autorka podrobněji věnuje dílům G. Vámoše a L. Laholy, na jejichž příkladu se k vybraným problémům a tezím zmíněným v první polovině práce podrobněji vrací (i to mj. dokládá promyšlenou kompozici práce) – v kapitole o Laholovi se tak např. podrobněji věnuje proměně, jakou v obrazech židovské identity v dílech slovenské literatury vyvolal holocaust.

---

¹ Je paralela negativního obrazu židovské krčmy ze slovenské literatury a „pozitivního“ obrazu českého hospody, jaký by měl vyplývat např. z Macurových prací, opodstatněná? Např. polská literatura zná z 19. století řadu příkladů jak negativního, tak pozitivního obrazu židovské hospody/židovského krčmáře...

2. Klady práce

- promyšlený metodologický přístup vycházející zejména z teorie postkolonialismu, schopnost aplikovat zvolený metodologický přístup na konkrétní textový materiál
- rozsah zpracovaného tématu svědčící mj. o erudici autorky
- schopnost práce se sekundární literaturou (velmi bohatou)
- schopnost srozumitelně a odvážně formulovat vlastní závěry

3. Nedostatky práce

- autorčina erudice a množství načrtnutých témat, stejně jako řada odboček k nejrůznějším teoretickým konceptům či odkazů na sekundární literaturu (což jinak hodnotím jako klad práce), vede paradoxně k jisté „rozbíhavosti“ textu, místy poněkud znesnadňující čtení
- místy se v práci objevují jisté stylistické nedokonalosti, případně překlepy

4. Témata pro obhajobu (alespoň dvě)

1. Prosím o vyjádření k výše zmíněné otázce týkající se „specificky slovenského“ motivu odnárodnění.
2. Jak silné jsou ve slovenské literatuře určité groteskní či „fraškovité“ (viz s. 54) tendence (ve vztahu k analyzovanému obrazu Žida)?

5. Případné další komentáře

6. Hodnocení

- a) Práce splňuje požadavky standardně kladené na bakalářskou práci.
- b) Doporučuji práci k obhajobě.
- c) Navrhuji klasifikaci: výborně.

V Praze dne 26. srpna 2018